

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohányüzletekben.

A szenvedőkért.

(B.) A féltelmes, kérélnhetetlen betegség, a tüdővész; az emberszeretet kapcsán az egész emberiség nagy, problematikus fájdalma lett.

Megrendítő, résztvevő érzéssel, szomorú szimpátiával szemléli a társadalom, mint hullanak le kebeléről kimélet nélkül legmunkabíróbb, életképesebb tagjai is, akikre egyszer rálehelte fullánkjaik ez a gyilkos, kiméletlen kór.

Megdöbbenő a kegyetlen gondolat, hogy mennyi áldozatot tép ki az élet telepéről a tüdővész, az emberiségnek, az életnek legkérelhetetlenebb üldözője, mely egyformán irgalmatlanul bánik el mindenkivel és nem ver inkább talajt ott, hol könnyelmű multságokra pazarolt, eldorbézolt, eltékozolt napok kiszípolyozták már a test életerőit.

Nemcsak a legkegyetlenebb, a legszomorúbb a vizsgálatlanabb betegség is a tüdővész. Akire kinyújtotta csápjait, hiába kapkod az élet után, hiába liheg életért, levegő után, a levegő tüdejében egy örölmalmot futtat, mely lassu halálban senyveszt el életképességét. Elborul az emberi élet vezető-csillaga; legértékesebb kincse, a szomorú szívek vizsgálatása, az éltető remény. Sötét, gyötrelmes, nehéz ut a tüdővész a halál felé.

Értjük s meghat a gondolat, hogy a szenvedő emberiségnek nagy fájdalma a részvét nemes érzelmével lonja át a társadalom szívet. Mások öröme, boldogsága csak keveseket hangol hasonló érzelmekre, a fájdalom, szenvedés azonban, amelynek mindnyájunk könnyen lehet osztályosa, lelkünkbe csalja a résztvevő együttérzést.

És ezeknek a szegény halálra jegyzetteknek egyedül vigasztalásuk, hogy van résztvevő szeretet, van szerető szív, amely nem csak a maga örömeiben tud kéjelegni, de szeretetét, irgalmát a szenvedők fájdalmára is viszi balzsamul. A szív, az életnek ez a laboratoriuma, éltető munkatelepe, siessen a halál szánandói fájdalmának enyhítésére.

Emberek vagyunk. Emberségünk egyik ismertető jegye, hogy van szívünk a szánalomra. Miénk a lét, az élet, élhetés, amelyre vagyont, fáradságot, igyekvést, vért, verítéket, egészséget rá adunk; mi tudjuk mi az az élet!

És mi tudjuk igazán, kik az élet fényében, melegében, boldogságában sütkérezünk, — mi tudjuk mi az az élet. Szánakodjunk azokon, akiknek ebből a fényes, meleg, boldog életből csak a fájdalmak jutottak s azért jöttek rájuk az élet fájdalmai, hogy kitepjék őket az élet talajából, a társadalom kebeléről, amelyért

szívesen fáradsának... Ők az életnek áldozatai, kiknek azért jutott a lét, hogy összeroncsolja őket. A társadalmi érző szívére háruló kötelesség, hogy szenvedésük keserűségére ne válják.

Érezzük magunkat testvéreknek az emberiség testvéreszméjében. Ők a társadalomnak beteget, a társadalom könnyelműsége, a társadalom bünei; apa, anya, embertárs büne, tisztátalansága, szennye a szomorú örökség, amely őket szomorú végre-kárhoztatta. Méltányos kötelesség, hogy a társadalom szívetől várjanak enyhületet, — ő nekik az enyhület az öröm és vigasztalás.

A társadalom bűnét engesztelje meg maga a társadalom, a társadalom hibáit hozza helyre maga a társadalom.

Emberek, jöjjetek az élőhalottak útjára, a szeretet fényével; melegével, az irgalom, a könyörület virágaival kísérjétek őket — a végső utra.

Fejérvármegye igazán főlemelő áldozatkésztséggel siet a tüdőbetegek oltalmára. A pentelei népvásár után szent István ünnepén új „napot” rendez a tüdőbetegek javára. Főlemelő jelenség, hogy a vármegyei közgazgatás első tisztviselői állanak a nagyszerű mozgalom élén.

Nemes lelkű főispánunk áldozatkésztségét ismerjük; most Szűcs Jenő alispán

Csak indigestio.

— A „Fejérmegyei Napló” tárcája. —

Déli étkezés ideje volt.

Izléses öltözetben könnyű termetű, csinos fiatal asszonyka lépett be az egyik párisi étkezőbe, hogy a szükséges táplálékból ő is kivegye a maga részét. Ment egyenesen a terem egyik csendes szöglete felé, ahol üres asztalka állott félig védve, félig elzárva egy másik által, amely mellett már két idősebb ur ült fekete ruhában, de fehér nyakkendővel. Könnyű volt rájönni, hogy orvos mind a kettő.

Ilyen módon védve és biztosítva minden háborgatás ellen, az asszonyka helyet foglalt, kibontotta az asztalkendőt, fölvette a napi étlapot és tanulmányozni kezdte olyan arccal, mint aki tudja, mi a jó s van hozzá egészsége, és étvágya, hogy élvezze is. A pincér tisztelettel jegyezte föl a kívánatait: Egy tucat osztriga, utána „bifteck aux pommes”, végül sajt. Itatul egy pohár „doublebock”. Ennyi elegendő, hogy az éhségnek az ebedig útját állja.

Néhány perc múltán megjött az osztriga;

kerék, rózsás, apró, vastag, mint a babák füle. Hozzá citromszeletek, vékonyra metszett barna kenyér és vaj.

Az asszonyka felől ülő orvos e pillanatban odafordult kollegájához s rámutatva a kivánatos csemegére, olyan hangon, hogy csinos szomszédnője is meghallhatta, megszólalt.

— Amit az imént mondtam, áll az osztrigáról is. Még nincs egy hónapja, hogy az osztriga-élvezete folytán egy egész család halt el.

— Typhoid következtében, nemde? — kérdezte a másik.

Az asszonyka, aki éppen szájához emelt egy különösen kövér falatot, habozva állt meg. Forgatta jobbra, balra a villát, amelynek hegyén függött az izes falat, nézte, kereszte rajta a halálhozó betegség rejtett csirját. A két orvos ezalatt a legjobb hiszemmel folytatta az eszmecserét, nem is gyanítva, hogy beszélőket aggóító figyelemmel kíséri a legközelebről érdeklő fél.

Első orvos: Mire is gondolna másra? Igazi élő spongyák azok; felszívnak mindent, ami a tengerben piszkos és undorító. És asztalra adják, meg is eszik megmosás vagy tisztogatás nélkül.

Második orvos: Borzasztó csak rá gondolni is. És amelyik legkivánatosabb a szemnek...

Első orvos: És amelyik legegészségesebb

Második orvos: Eppen az rejti magában a typhus csirját...

Első orvos: Vagy a pestisét...

Második orvos: Lehet, hogy a köletért is. Az asszonyka idegesen csegett, hogy a pincér azonnal megjelent. Az osztriga mehet, jobb lesz a „bifteck aux pommes”. Nagyra-becsült törzsvendéggel lévén dolga, a valóban aggodó pincér tisztelettel jegyezte meg, hogy az osztriga a legjobb minőségű, egészen friss s olyan izes, aminő csak előkerülhet a tengerből. A vendéget mindez nem nyugtatta meg s egy kisse élesen felelt vissza, hogy ne okoskodjék, hanem tegye amit mondanak. A pincér fejet hajtott, elvitte az érintetlen osztrigát s helyét a másik pillanatban elfoglalta az izléses, nedvtől duzdabó „bifteck aux pommes”, amelynek látása és illata mosolyra derítte az asszonyka arcát.

Hanem a két orvos tovább is folytatta még a tárgyalást az eledelekről s míg ők jó étvágygyal fogyasztoták a magukét, egész figyelmüket lekötötte a szomszéd asztalra feladott sült.

Első orvos: Olvasia-e a lapokban az újabb mérgezési eseteket, amelyek a vendéglétkben a „bifteck” következtében állottak be?

Második orvos: Oh, igen. Sok vendéglős összevásáraolja a rothadt, fertőzött húst; aztán

SÖVEGJÁRTÓ JÁNOSNÉ
VASZON, ASZTALNEMŰ ÉS ÁGYNEMŰEK ÁRUHÁZA SZÉKESFEHÉRVÁR,
— BARÁTOK ÉPÜLETE, AZELŐTT ÖZV. HANEL ANTALNÉ-FELE ÜZLETHELYSÉG. —

Mai lapunk 4 oldal.

FJNa00000397

szóltja fel gyönyörű szavakban az egész vármegyét, hogy gyujtsa lángot az áldozatos szeretet oltárán. A hozzánk érkezett felhívást itt adjuk:

Kérő szó

Fejérvármegye minden lakosához!

"A sírok beszélnek hozzánk,
a temetők íjzselőn szaporad
sorai hirdetik romlásuk
nagyosságát."

Ezt írta életének utolsó napjaiban a nagy Jókai és ez a költői mondaszomorú valóságáról beszélt, mert annak a 70.000 embernek gyászos sorsát mondja, aki minden évben áldozatul esik magyar földön a tüdővész pusztításának.

A mi vármegyénk szintén szomorú adatokat szolgáltat az öldöklő betegséggel, az emberirtő tüdővész nagy kiterjedéséről. Ami temetőink szintén megtelnek fiatal és munkabíró erővel, az élet jelen levő férfakkal, a pusztulás szomorúsága pedig gyászal övezi virágzó falvainkat. Általában tudhatjuk, hogy a halálzásoknak harminc százalékát Fejérvármegyében is tüdővész okozza és évente majdnem nyolcszáz munkabíró emberrel kevesedik vármegyénk lakossága.

Ha nagy ellenség fenyegette a magyart, a történelem tanúsága szerint mindenkor összetartottunk, hogy közös erővel és közös karral megvédjük annyi vértől azott földünket. A nagy ellenség, mely a magyarra és ennek körében Fejérvármegyére zúdult, — a tüdővész, amit pedig meg kell oltalmazunk öldöklő pusztításától, az a mi saját életünk.

Fejérvármegye lakossága!

A tüdővész ragadós betegség, a mely, mint a bibliaiban az öldöklő angyal, emberről emberre száll és minden élet elpusztít, ha nem követjük a biztos hatású tanítást, melyet a védőegyesület mindnyájunk lelkébe vés.

Védőegyesület a mi vármegyénkben is van és lelkiismeretes odaadással, emberbaráti nemes szívvel jeljesíti a nép nagy rétegének felvilágosítását, megadja a módot, mely által a fertőzéstől megóvhatjuk magunkat.

megmossa, megsüti, fel is találja. Valóban élelmes koldusok azok.

Az asszonyka, akinek a sültből az első falat éppen a szájában volt, rögtön elszápadt: a villa, amelynek hegyén már ott volt a másik darab, kiesett a kezéből.

Első orvos: Ugy van. De mint nagyon jól tudja, rothadás meg rothadás között igen nagy a különbség. Amelyik a szabad levegőn áll be, nem olyan ártalmas, mint az a másik, amely az élestarban, pincében, vagy más, elzárt helyen jön létre. Ez esetben a rothadás következménye sokkal komolyabb természetű. Pedig a vendégekben, ahol nagymennyiségű élelmiszert halmoznak egybe, az utóbbi eset az általános.

Második orvos: Teljesen igaz. Az ilyen táplálék feltétlenül halált okoz az első pillanatban, mert a leggyilkosabb mérgeggel van tele.

A csengetésre újra elősietett a pincér: a „bifteck aux pommes” elűnt az asztalról, következett a sajt. A szerencsétlen asszonyka egészen odavolt már a félelemtől, még az éhségtől. Vágott egy szeletet a kenyérből s kengette rá a vaját. Elégé ártatlan foglalkozás ugyan, de azért a két óra ug figyelmet nem került ki.

Második orvos: Hogy el ne feledjem, igazán kitűnő vaját izlettem a minap. Egyik barátom hozta kereskedésbe.

Első orvos: És miből készült? Ha ugyan nem tartja nagyon indiszkrétnek a kérdést.

Második orvos: Hát közöttünk legyen mondván, nagyobb részben fagyuból.

Az asszonyka, aki az elvesztett időért és ételért a vajás kenyérben keresett kárpótlást, abbahagyta az evést.

Második orvos (könyvetlen): Egy kevés car-

bonat és fehér ólom, amelyet a fagyúval összekever, megadja neki a kellő szint.

Ez a védekezés nagy anyagi tökélet igényel, mert csakis minden ember adományából, jó szívének filléréiből lehet megteremteni a sikeres oltalmat, mely az öldöklő betegségtől életünket megment. Fillérékből lesznek a koronák, koronák-ból a nagy tökélet és ezeknek létrehozásához mindnyájunkat hozzá kell járulnunk, hiszen az adott összeggel a tüdővész ellen védekezünk, vagyis saját életünket akarjuk megmenteni.

Augusztus 20-án az első magyar király ünnepét üli Magyarország. A mi vármegyénk régi címerében ott terdél Szent István és Magyarország nagy asszonyának égi oltalmába ajánlja földi koronáját. Ennek a címernek lekelesítő hatása alatt ajánljuk föl mindannyian filléreinket a Fejérvármegyei és Szekesfehervár szab. kir. városi Tüberkulózis ellen védekező egyesület javára; adakozzék szegény és gazdag, hiszen önmagának fog gyümölcsöző tökélet teremteni.

Szent István ünnepén és a következő napon

ünnepeltünk Fejérvármegye egész területén. A kereskedőtől, a vendéglősőtől és minden üzletalajdonostól a napi bevétel egy csekély részét kérem — az emberbaráti cél oltárára, vármegyém lakosságát pedig arra buzdítom, hogy ezen jóteknony napon szerezzen be mindent, amire háztartásában szüksége van.

És a községek intelligens hölgyeit arra kérem, hogy magyar szívűeknek, magyar gondolkodásuknak egész melegségével karolják föl ezt az emberéletet menteni akaró törekvést. Járjanak házról-házra, — a gyűjtő persely nemesebb célokat nem szolgált még magyar nő kezében!

Az egyes községek a főszoigabírói hivatalján hozzám fogják beterjeszteni az összegyűlt és felajánlott összeget, amely, ha könyvet szán, ha emberéletet ment, bizonyára áldást fog árasztani az adakozóra.

Fejérvármegye lakossága!

Az Üdvözítő mondotta: „Kérjétek és megadatik nektek!” Ezen tanítás igazságával, emberbaráti érzésem őszinteségével én is kérek, — mindnyájunk érdekében adjatok!

Szekesfehervár, 1908 július hó 5.

Szűts Jenő,
alsópán,

bonat és fehér ólom, amelyet a fagyúval összekever, megadja neki a kellő szint.

Ez nagyon sok volt az asszonykának. Titokban az asztal alá dobta mindjárt a maradék kenyeret és vaját. Igazán elgyengült, félig beteg emelte ajkához a „double-bock”-os poharat és szörpölgette jözüen, látható megkönnyebbüléssel.

Erre a két orvos között újra megindult a bizodalmas eszmecsere.

Első orvos: Gyálázatos és igazán megrovásra méltó hamisítást üznek ma a serfőzők. Ismer-e csak egyetlen sörházat is, ahol komlóser kapható?

Második orvos: Ha ismernék, hamar ott találna engem is, mint törzsvendéget.

Első orvos: Köztudomású dolog, hogy a sörgyarak olyan erős mérgeket használnak fel napról-napra, amilyen, például, a zuzmó, a puszpángkéreg, a konkoly, a belladonna, quasia amara, datura stramonium, sőt a rézgálic is.

Mit, mit nem mondott volna még tovább, azt csak az ég tudja, mert a szomszéd asztal felől pohártörés; nehéz zuhanás hallatszott; az asszonyka ajkultán rogyott a földre. A két orvos az első pillanatban ott termett s kifogyhatatlan volt a gondoskodásban, míg a pincér rémülten állott a közelben. Az asszonyka lassankint magához tért s a jölelő vendéglősné elvezette.

— Igazán a Gondviselés műve, hogy az urak éppen itt voltak, szót a pincér. De hát mi baja lehetett?

— Semmi különös, fiam, csak mulékony indigestio — felelt az orvos, a nro I.

— Ime, a gondatlan étkezés újabb esete! — hozta meg a záróítéletet a nro II.

ÜJDONSAGOK

Közygűlés a vármegyén

Gyeren látogatott, unalmas, lassu menetben lefolyó közygűlés volt a vármegyei székházban. A legsürgősebb aratási munka lekötö a gazdát, a hullámzó vetések cströkbé gyűjtése most a legfontosabb és legsürgősebb közygű. A Széchenyi Viktor gróf elnöklöte alatt lefolyó közygűlés alig vett igénybe 1 rövid órát. Lassan szállingóztak a bizottsági tagok a gyűlésre, melynek tárgysorozata nem sokat ígért; annál gyorsabban rebbenetek szét a gyűlés után.

Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter 10 éves miniszteri jubileuma alkalmából felírásban köszönnő levélben viszonzotta az üdvözlöletet.

A Keszthelyen tartandó balatonvidéki kiállításra kért pénzegetlyt elutasította a vármegye. Az elutasítást azzal indokolja meg, hogy a megyének nincs ilyen célokra gyűjtött pénzalapja. Lepsénytől Simontornyaig vezetendő helyi-érdekl vasút építésének miniszteri engedélyezését tudomásul vették.

Baracs községhez tartozó Széchenyi-telep lakosai kérvényt adtak be a törvényhatóságához, melyben önálló községgé alakulásuk jóváhagyását kérik. A kérvényt elutasították azon az alapon, hogy nincsenek meg azok a feltételek, melyet a törvény előír.

Orbán Imre vármegyei irnok magasabb fizetési osztályba való beosztásért folyamodott. Személyi pótlék címén segélyt folyósítanak számára.

Rácalmás község a Nagyparkátára vezető vicinális utvonalt törvényhatósági jóváhagyását kért. A kérvényt elutasították azon az alapon, hogy az utvonalt több község érdekeit szolgálja, helyt adott a kérdésnek. A kiépítés azonban halasztást szenved.

Vértesacsá kérelmére a vál—vértesboglári vicinális utvonalt meghosszabbítását elhatározták.

Vál község határozatát, mely 1000 korona hozzájárulással vasuti megállóhelyt tervez, jóváhagyták.

Baracska község 2000 koronát szavazott meg vasuti megállóhelynek kiépítésére. Ez összeghez az érdekl községek is hozzá fognak járulni.

Jenő községnek iskolaépítésre vonatkozó határozatát jóváhagyták.

Zichy János gróf a nagylángi törvényhatósági utszakasz áthelyezését kérte. A törvényhatóság ezt szükségesnek látja, azonban a költségekhez nem járul hozzá.

Szár és Sukoró község új községháza építését határozta el.

Etyek község 240 koronával távbeszélő állomást létesített.

Most egy nagy vitára alkalmat adó ügy vetődött felszínre. Lovasberény község elhatározta, hogy a házak előtt levő virágos kerteket a községi forgalom könnyebb lebonyolítása végett lebontatja. A határozatot Krécsy Károly és társai megfellebbezték. Hozzászóltak Marton György jegyző, Mór Mihály, Cziráky Antal gróf, Horváth Gyula országgy. képvis., Kenessey Gyula és Schlammadinger Jenő dr. tiszti főjegyző. Hosszas vita után 27 szavazattal 7 ellenében feloldották a község határozatát. Rossz izlésre s a kedves ösrégi magyar szokás negligálására vall, hogy a házak előtt levő tulipános kerteket így avatatlan módon akarják megbolygatni.

Korniss Zoltán dr. tb. főjegyzőnek 3 havi szabadságot engedélyezett a közygűlés.

Scherer Kamil szolgabíró gyakornoki éveinek beszámítását kérte nyugdíjgyényébe. Az új szervezési szabályrendelet életbeletételeseig függőben hagyják a kérvényt.

Rácalmás község 1000 koronás jutalékkal II. segélyjegyzői állást szervezett.

A közygűlésnek is bejelentették Vargha Zsigmond dr. megyei tiszti főorvos nyugalmoba vonulását. A vármegye közegezségüggyében hervedhatatlan érdemeket szerző főorvos nagy áldozatkész pályafutását Csontos Andor országgy. képviselő méltatta emlékedett szavakban. Indítványára a nyugalmora vonuló főorvos érdemelt jegyzőkönyvben örökítette meg a közygűlés.

38 évi szolgálat után okt. 1-ére kérte nyugdíjaztatását, Szolgálatá után fizetésének 4.400 koroná-

nak 95%-a jára ki, azonban Havranék József dr. előadó indoklására egész fizetését megszavazta neki a közgyűlés.

A tárgysorozat lefolyása fél 1 órákor ért véget.

Egyházmegyei hir. Szabó Ferenc nagypérekai káplánt a megyéspüspök megbízta az alapi plébánia lelki dolgokban való adminisztrálásával.

Kinevezés. Hajósi István győri tanítót, dr. gróf Zichy János a nagylángi kath. iskola tanító-jává nevezte ki.

Tisztelges Saára Gyula dr.-nál. A köz- és magántisztviselők Otthonának küldöttsége szerdán délelőtt fölkereste Saára Gyula dr. polgármestert, hogy őt az Otthon elnökségének elfogadására fölkérje. A kérelem tolmácsolója Lipsey Lajos volt, akinek beszéde után Saára Gyula dr. megleghangú szavakban válaszolt, örömmel elfogadva az Otthon bizalmát és megisztelő választását.

Lemondás. Varga Elemér, városi segédmérnök beadta lemondását a polgármesternek. Amint halljuk a fiatal ágilis mérnök szülővárosyba Debrecenbe költözik.

A csendőrség köréből. Bezzeredy Titusz csendőrhádnagy visszaérkezven szabadságáról hadcsapatának vezetését átvette.

Városi közigazgatási ülés volt szerdán délelőtt 10 órákor, Széchenyi Viktor gróf főispán elnöklésével. Az ülés minden nagyobb esemény nélkül folyt le; referendák töltötték be az egész ülést, főszólam nem akadt. — Kerekes Lajos főjegyző rendőrségi jelentése szerint előfordult 1 szandékos emberölés, 19 lopás, 8 emberélet és testi épség ellen elkövetet cselekmény, 14 vagyon ellen való vétség és 9 egyéb bűntett, összesen 41. Elintézték 26-ot. A kihágási ügyosztályon 190 egyén ellen 123 feljelentést tettek.

Gaál Sebestyén István megfellebbezte a kihágási ügyosztály ítéletét, mely őt mezőrendőri kihágásért 5 korona pénzbírságra és 6 korona kártérítésre kötelezi. A közigazgatási bizottság a fellebbezést elutasította. Schrödling Imre lakatossegéd kivételén nősülési engedélyt való kérelmét pártolólag terjesztik a honvédelmi miniszter elé.

Az állatorvosi jelentés szerint az állategészségügy a sertésvész miatt kedvezőlen volt.

A kir. pénzügyigazgatóság jelentése: a kincstári követelések összege, a múlt évi hátralékok beleszámításával 1.454.864 K. Befizettek: 1.028.000 K 91 fillér. Hátralék: 454.800 K 20 fill.

A kir. tanfelügyelő 23 tanteremben tett látogatást; meghallgatta a református és a zsidó iskolák vizsgáit. Az eredmény általában kitűnő; a tulzufolt iskolákban természetesen csak kielégítő.

Az ülés fél 12 órákor befejeződött.

Uj körörvos. A vétesacsai körörvosi állásra dr. Mangulay Godib Jakabot választotta meg a folyó hó 14-én Taraffás Béla főszolgabíró elnöksége alatt tartott képviselőtestületi ülés.

A vízvezeték ügye ismét egy lépéssel közelebb jutott az ohajta várt megvalósulashoz. Hétfőn délelőtt 10 órákor Széchenyi Viktor gr. főispán elnöklésével ülés volt a városházán. A gyűlés azokkal a művezetők ajánlatokkal foglalkozott, amelyek Saára Gyula dr., Kuthy József dr. és Rauscher Béla kiküldöttekhez érkeztek. Az ajánlatok közt a legdrágább Forbát Imre budapesti műegyetemi tanáré. Forbát 58.000 korona díjazást kér az építkezési munkálatok vezetéséért. Posár István és Zaka Elemér a földművelésügyi minisztérium mérnökei 30.000 korona honoráriumért vállalnák a dolgot, tehát az építkezési összeg 2%-áért. Az ülésen hosszabb vita indult meg; végeredményül határozatba ment, hogy a 3 tagú bizottság bocskaitozzék tárgyalásba Posár István és Zaka Elemérrel. Hisszük, hogy a tárgyalás kedvező eredménnyel fog jární és a régóta vajudó terv némsokára tesztét ölt.

Athelyezések. Szokol Géza dévai pénzügyi fogalmazó és főladó-nyilvántartási biztost és Paál Kálmán szombathelyi áll. végrehajtó saját-kérelmükre és hasonló minőségben a székesfehérvári kir. pénzügyigazgatósághoz helyezte át a miniszter.

Iskolaszéki alakuló ülés, melynek egyetlen tárgya az iskolaszék újra alakítása volt kedden délelőtt 11 órákor, Saára Gyula dr. polgármester elnöklésével. Eskütétel után megejtették a választást, melynek eredményeképp elnökké lett: Czapáry László dr., helyettes elnökké dr. Saára Gyula, jegyzökké Szirbek József és Weisenfeld János. Gondnokok lettek: Dieballa György (belvárosi fiúiskola), Leuschmann Gyula dr. (belvárosi leányiskola), Árokay Antal dr. (Szömörce-utca), Nagy Ignác (Selyem-utca), Miklós Géza (Tóváros), Holly Géza dr. (Viziváros), Szabady József dr. (Olaj-utca), Bilkei Ferenc (Zsámy-utca), Eisenbarth Károly dr. (Ezredéves iskola) és Hübner Károly (Öreg-utca).

Czapáry László dr. iskolaszéki elnök ma délutánra is hívott össze iskolaszéki ülést, melynek tárgya lett volna a levegőben lógó Almássy-ügy tárgyalása s egy városunkban is aktuálissá válni készülő kérdés felett való döntés. Arról lett volna szó, hogy a vezetőtanítói állást női tanítóra lehet-e ruházni. Az iskolaszéki tagok azonban oly lassu-gyéren (mindössze 7-en) jelentkeztek, hogy az ülést a legjobb esetben aug. hónapra kellett halasztani, Egy kis barátságos megbeszélés után az ülés fogszolt.

A jótékony négyzet 1908-ik évi január 1-től június 30-ig 152 szegény között negyedes segélyképp kiosztott 2964 koronát, rögtöni segélyre pedig 2078 kj. 30 fillér, összesen 5042 k. 30 f.

Tekeverseny. A Székesfehérvári Ker. Keresk. Alkalmazottak Köre, f. hó 9-től 18-ig terjedő tekeversenyt rendez a Belv. Kath. Kör kerthelyiségében. A versenyre több gyönyörű tárgy van kiállítva, amelyek ugyanott megtekinthetők.

A szőlőhegyi villamvilágítás. A szőlőhegyi nyaralókra nagyfontosságú az az értekezlet, amely vasárnap d. e. 10 órákor folyt le a városházán, Saára Gyula dr. elnöklésével. Az értekezlet a szőlőhegyi villamvilágítás ügyével foglalkozott. Erdős József villamvilágítási igazgató kijelentette, hogy a tervnek semmi sem áll útjában, ha a közönség elég mennyiségű fogyasztást biztosít. A tervet azért a villamvilágítás az Erzsébetligetnél összekapcsolva, a Fiskális-dűlőn keresztül Löwy Károly dr. turozsáki nyaralójáig terjeszkedne. Az életravaló újítás reménytelőleg némsokára életbe lép.

Bucsuostélyi Bicskőn. Megható bucsuostélyt rendezett a bicskei ker. szöv. egyesület távozó titkárnak, Sebestyén József káplánnak tiszteletére. Az ünnepelt érdemeit Szarka Gyula plebános rajzolta meg gyönyörű beszédében. A szép számmal megjelent munkásság köszönetét Farnadi András tanácsolta.

A sárpöntöllei vásár leszámolása. A fejérmegyei és Székesfehérvár sz. kir. város Tuberkulózis ellen védekező Egyesület elnöksége a napokban kapta meg gróf Széchenyi Viktor főispántól, a nemes celokat szolgált vásár szives hazigazdájától, az anyagi eredményt feltüntető végleges leszámolást. Ennek adatai szerint a bevételek tételei következők: Vasut felőli kapu jövedelme 1559 k. 10 f. Pusztá felőli kapu jövedelme 1380 k. 10 f. Fényképezést 100 k. Csacsifogat 20 k. 70 f. Szépségverseny 19 k. 27 f. Szerencsekerék 1460 k. 43 f. Pezsgó és kecskefogat 1207 k. 84 f. Dizműsátor 1655 k. 20 f. Cukrászda, lovarda és automobil 2930 k. 12 f. Csáada 1271 k. 26 f. Mézeskalács 250 k. Póni kocsii utólagos eladásából 100 k. Képzőadományok 5567 k. 85 f. Az összes bevétel 17429 k. 87 f. Ezzel szemben a kiadások a következők: Számlák szerint 3443 k. 26 f. Különböző apróbb, számlázatlan kiadások 362 k. 15 f. Elvezett tárgyak értéke, melyet a bevételből kellett megtéríteni 951 k. 40 f. Az összes kiadás volt 4756 k. 81 f., a tiszta jövedelem e szerint 12673 k. 06 f. Az emberparati szándék, amely gróf Széchenyi Viktor né gondolata volt, hatalmas tökétt jutott a védőegyesületnek és ennek nevében gróf Cziráky Antal elnök a nyilvánosság előtt is köszönetet mond a gróf család nemességiségéért, az összes elárusított és szereplők jószágos fáradozásáért.

Elszámolás. Az elemi iskolai tanulók jutalmazására a m. t. közönséghez intézett kérelmemre a következő adományok folytak be: 80 koronát adott Székesfehérvár szab. kir. város közönsége, 50 koronát Nagelreiter Alajos, 20—20 koronát a Fejérmegyei Takarékpénztár, dr. Eisenbarth Károly, a Székesfehérvári Kereskedelmi Bank, 16 koronát dr. Lauschmann Gyula, 10—10 koronát dr. Csöppentzky Mihály, Deák Dávid 5—5 koronát Kuthi Márton, Takácsi Nagy József, 4—4 koronát Kaposvári Tóth Béla, Takács Jakab, 2—2 koronát Kovács Ilona, F. B., Paulusz István, Szieber Sándor, dr. Schlamadinger Jenő. A befolyt összeget részint jutalmaknyóvok vásárlására, részint pénzbeli jutalmakra fordítottuk. A befolyt adományokról a közs. iskolaszék előtt részletesen elszámoltam. A szives adományozóknak ez uton is hálás köszönetet mond *Szirbek József* igazgató.

Hamis ötvenkoronás. Valdman Jakab kajászószentpéteri vendéglősnek Bucsai Bálintné hamis ötvenkoronással fizetett. Vallatára fogták az asszonyt, aki azt állítja, hogy a pénz Petrovics Pétertől kapta, ez meg viszont egy természetes, köpcös uriembertől, még pedig a budafoki heupiacon. A rejtelmes idegent a rendőrség nyomozza. Nem lehetetlen, hogy a nyomozás számai egy szervezett pénzhamisító banda leleplezésére fognak vezetni.

Fü-internátus. Székesfehérvárott. Már ötödik éve működik áldásos eredményel a középiskolai Szent-Imre-konviktus, a katolikus magyar ifjuság vallásérkölcös, hazafias, tudományos nevelése terén. Ahik tudják, mennyi rüt vézedelemnek lehet zsákmánya az ifju harmatos lelke, ha a családi körből távozva, kellő felügyelet nélkül él, azok tudják mérlegelni, mily megbecsülhetetlen szolgálatoit tesz egy ilyen intézmény a nevelés ügyének. — A Szent-Imre-konviktusban (nagy udvar, játszótér és park) 32—35 növendék teljes ellátást évi 700 koronáért. Az intézet öln egy igazgató és egy praefektus áll. Részletes fölvilágosítással szivesen szolgál az intézet igazgatósága. (Székesfehérvár, Széchenyi-utca.)

A vasvilla. Erzsében összehárolkozott két asszony, Vass Julianna és Bedők Józsefné. A szócstából hamarosan a tetlegesség mezejére léptek s Bedők Józsefné fia, Kuti István egy vasvillával olyan hathatósan szietelt segítségére anyjának, hogy Vass Juliannának eltört a jobbkarja.

Szülők figyelmebe. A legsz. Megváltóról nev. nővérek nevelőintézetében Rohoncon (Vas megye, vasuti állomás) a jövő iskoláévre felvételnék 6—18 éves, kath. vallású leány növendékek teljes ellátásra havi 30 koronáért. Különösen ajánlható a kies, egészséges hegyi vidéken felvő intézet azon szülőknek akik leánykaikat polgáriasan neveltetni s a német nyelvre gyakorlatilag taníttatni akarják. Az intézetben van elemi és felső népiskola (polgári leányiskolával) kézimunka és zeneoktatás, német nyelvű társalgás; Bővebb felvilágosítást az igazgatóság ad.

Kellemes előredés. Berger Ignác sz. fejérvári lakos e hó 4-én déjután jóízűt aludt a Nagykiszta felől jövő személyvonat egyik II. osztályu kupéjában s mikor végre kiszabadult az álomstentkarjaiból meglepetve konstátta, hogy a zsebéből eltűnt az órája meg az aranylánc, a kupéből pedig eltűnt egyetlen utitársá, egy barnabajuszú ifj. Mindahármukat keresi a rendőrség.

A napszamos bankója. A rendőrség leatőztatta Pap József és Hajdu Gábor kiskunmajsai 14, illetve 10 éves gyermekeket, akik a Széchenyi-utcai Weisz Jakab-féle boltban nagyfőnne dohányzacskót, négyesdohányt meg gyujtot kötétek és erősen csörgettek a pénzüket. Az odahívott rendőrbiztos vállatására kistült, hogy a gyermekek Szababattyánban ellopták egy alvó napszamosnak 20 koronás bankóját. A tehetséges gyermekeket a csendőrség vette oltalmába.

A város közegészsége a befolyt június hónap kielégítőnek mondható. Beretegedés kevés volt, járvány pedig nem volt. A ragályos kórök közül a difteritiz mutatkozott szörvényben, a s kór 3 halálozást is követelt. Ezen kívül az emészto

szeleeknek hurutos bántalmait, különösen a cse-csemők béluhurutja volt az uralkodó betegség.

Született 92. Ebből törvényes fi 45, nő 46; törvtelen nő 1. — Helva született 1. — Elhalt: 69, ezek közül fi 37, nő 32. Ebből 7 éven alul volt törvényes fi 22, nő 13. Trvtelen — A születés a halálozást 23-mal mulja fölül. Szt. György kózkórháznak 13 halottja közül 1 volt idegen, s ha ezt a városi halottakhoz nem számítom, ugy a népesség szaporodása 24 lesz.

Névezetesebb halál okok: veleszületett gyengeség 9, gőrcsök 6, béluhurut 6, difteritis 3, vörheny 3, tüdőlob 4, gümőkór 7, vizebetege 2, aggkór 8, öngyilkosság 1, külterülszaki 2.

Járvánnyá fajulható kórok állása: hasihagy-máz ápolásban maradt juniusra 6, szaporodott 1, összesen 7, ebből gyógyult 7. (Nem mind volt az). — Vörheny maradt 3, szaporodott 5, összesen 8. Ebből gyógyult 5, elhalt 3. Difteritis maradt 1, szaporodott 8, összesen 9. Ebből gyógyult 6, elhalt 3. Szamárhurut maradt 3, gyógyult 3. — Kanyaró megbetegedett 7, gyógyult 2, vissza maradt ápolásban 5. (2 család.)

— Gyermek előadás. Az „Alba” villany-színház a vásártéren vasárnap folyó hó 12-én délután 5 órakor **gyermek előadást** rendez teljes másorral. Belépődíj 20 fillér bármelyik helyre. Este 7 és 9 órakor tartandó előadás a rendes hónyárrakkal lesz.

— Kínutatás a játékony növegytel saját pénz-tára javára, 1908 május hóban európai általános gyűjtéséről, mely 206 kor. 94 fillért eredményezett: 50 k.: Ö. cs. és királyi Fensége Liechtenstein Alajosné sz. Erzsébet főhercegnő, gróf Széchényi Viktor és neje.

40 k.: Régi Dezső.

20 kor.: gróf Cziráky Antalné, Deutsch Ignácné, Meszleny Bencsné, Meszleny Pálné, dr. Prohászka Ottokár, gróf Pappenheim Siegfriedné, özv. Say Istvánné, gróf Zichy Ráfaelné.

10 k.: Deutsch Aladár, Dieterich Szilárdné, Fittler Béláné, Farkasdy Dezső, R. Horváth Jenőné, özv. Hahn Jakabné, K. Horváth István, özv. Karl Józsefné, Karl Istvánné, Klautz György dr., Koncz Frigyes, Mann Józsefné, Merán grófné, Mayer Károly, Nagy Alfonsné, gróf Pappenheim Sándorné, Szuborics Jenő, Szögyény-Marich Julia, báró Wense Róza, Wertheim Arminné.

8 k.: Fiáth Imre.

7 k.: Csáp Miklósné.

6 k.: Grünfeld Pálné, dr. Löwy Károlyné, Posits Mihály, dr. Révy Ferencné, dr. Szűts Andor, Stebenrock báróné, dr. Vizsota Alajos.

5 k.: özv. Braun Alajosné, Cisztercita ren-dház, Dietrich Mariska, Diebala Györgyné, Fricsaj Richardné, özv. Gebhard Ignácné, G. E. b. Hám Ferenc, dr. Huszár Adolfné, Juth Mari, Komáromy Károly, Kuti Márton, Kaltenacker Mártonné, Krécsy Miklós, dr. Molnár József, Tamás Vilmos, özv. Töltényi Antalné, Wertheim Pálné, Wolkensteinné.

4 k.: Almásy Jánosné, Barnai Ignácné, Bilkei Ferenc, özv. Bárdossy Imréné, Csapó István, Eisenbarth Károlyné, dr. Fiáth György, Fröschl Teréz, özv. Fanta Adolfné, Flits Miklós, Hájós-né, özv. Hamvassy Tiharné, Imrich, Jámorffy Kálmánné, Kovácsné Szögyény-M. Rozália, dr. Kuthy Józsefné, Keresztes Zsigmon özv. Lénertné, Ferencné, dr. Lauschmann Gyuláné, Mader Ferencné, Mayerhoffer Ferencné, Madarassyné, Molnár Béláné, K. Nagy Dezsőné, Nagy Ignácné, Pataki Arminné, dr. Perl Miksa, Pollák Gusztávné, Reé Istvánné, Reinitz Lipótné, özv. Röck Pálné, Szekelka Jánosné, dr. Sára Gyuláné, dr. Szabady-né, Schön Simonné, Schlamadinger Jenőné, dr. Szűts Gediné, Szögyény-M. Géza, özv. Tantossy

Ferencné, Trummer Sándor, Turján Józsefné, Tattay Istvánné, özv. Vicenty Pálné, Vigyázó Imréné, Vértessy Józsefné, ifj. Weisz Jakabné, Zombory Ida.

3 k.: Dr. Bierbauer Viktorné, dr. Bruzsáné, Dubovszkyné, Diebala Mária, Eisenbarth Ferencné, Engelmánné, ifj. Fanta Károly, Gánóczy Flórisné, özv. Göbel Györgyné, Havranek Józsefné, Havranek Lajosné, Hübner Károlyné, özv. Klein Józsefné, Komáromy K., Kováts Ferencné, Kele-men Beláné, Kováts Károlyné. — (Folyt köv.)

Mr. Charles Lyon, ki tizenegy éven át Prof. dr. Árkövy (fogorvos) asszisztense volt, minden szombaton rendel a „Magyar Király” szállodában.

— Gyujtogató fiu. A napokban leégett Frank József polgári lakos 180 koronát érő szalmája és tengeri-szára. A tüzet valószínűleg Frank József 4 éves fiacskája okozta, aki a tűz alkalmával kiszaladt. Vallomást nem sikerült kivenni a kis gyerekből.

— **Veszedelmes vonatok.** Ott Károly kápol-násnyéki lakosnak a vasutmentén fekvő 1400 K árlekiú árpaája 2-án leégett. A tüzet az arra haladó vonat szikrái okozták. — Ugyancsak ilyen okból égett le Kertay Mihály 20 korona érő buzája Szabadbattyánon.

SZÜLŐK FIGYELMÉBE! Egy keresz-tény család Graczbán 2, esetleg 3 fiu; avagy leánygyermeket oltson **elfogad** a jövő tanévre teljes ellátásra. — Értekezni lehet **Sövegjártó Jánosné váson kereske-désében**, barátok épülete.

— A bérés sorsa. Végtelen szerencsétlen-ség áldozata lett kedden délután Bozóki József sárpentelei bérés. Bozóki József egy szénás-szekeret hajtott s a szekér nekiment a pajtának. Az ütődés következtében Bozóki lezuhant a sze-kérről és agyrázkódat szenvedett. A szerencsétlen bérést hazaszállították, de orvosi vélemény szerint életben maradásához kevés a reményesség. A munka kájonájának tragikus, de csaknem mindennapos története ez; s itt csak elismeréssel emlékezhetünk meg Darányi „derestörvényé”-ről, amelyet ép az a tendencia vezet, hogy az ilyen szerencsétlen gazdasági munkás hátramaradt családjá ne jusson koldusbotra.

— **Tűzvész.** E hó 7-én éjszaka rémes kongásra ébredtek a pátkaik. A tűz Kósa Adolfné bérő birtokán ütött ki. A tüzoltóság és a cse-lédek minden igyekezete kárba vesztett: a gazda-sági épület, a bognár és a kovács műhelye minden felszereléssel leégett. Odaveszett a csép-léshez már jó előre beállított cséplőgép is. A tűzvész több mint 20 ezer korona kárt okozott. A bérésgazdát, akit a tűz benn ért a gazdasági épületben, sikerült kimenteni, s így vigasztalásnak megmaradt az, hogy emberélet nem lett áldozat-ává a pusztító veszedelemnek.

Mielőtt
szemből, jélműg 1. épköl
KÖLCSÖN
írán. intézkedések,
képen díjazatlan prospektus.
MELLER L. EGYED
BUDAPEST,
10. Löwy-utca 7.
Telefon: 46-91.

HIRTILING PÁL
KOCSIGYÁRTÓ,
Útlet: Székesfehérvár. Raktár: Simor-utca 35.
Tolnai-utca 16.

A nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlom
dusan berendezett kész **kocsi raktáromat.** Továbbá
ajánlom a jóna n berendezett **bognár üzletemet,**
készletbe tartok mindennemű hintó és hajtó kocsit
korbakat, kerekeket és hozzá tartozó összes fa része-
ket a leggyorsabban és jutányos árban szállítok.

Kovács, bognár és kocsiféyező
tanulók felvételnek.

Hirdetések jutányos áron felvételnek a kiadóhivatalban. Szt-István-tér 1.

Kristály
forrás-ásványviz,
étvágyat javít, gyomor-
rontást megakadályoz.
Kapható minden jobb fűszer és ve-
gyeskereskedésben.
Főraktár **PINKAS ZSIGMOND és FIA**
fűszerüzletében, Székesfehérvárott.

Valódi brünni szövetek
az 1908. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény 310 m. hosszú teljes férőruhához (kabát, nadrág és mellény) elegendő, csak	1 szelvény 7 korona 1 szelvény 10 korona 1 szelvény 12 korona 1 szelvény 15 korona 1 szelvény 17 korona 1 szelvény 18 korona 1 szelvény 20 korona
---	---

Egy szelvényt feleke szalonruhához 20. — K. -ért, szükség feltételeket, tisztalodást, szárítást, károgatást, stb. gyári áronk kúld a mint meg-bizható és szolid cég mindentítt ismeri prospek-tus gyári raktár.

SIEGEL-IMHOF Brünn.
Minták lágyon és bérmentve.
Az előnyök, a melyeket a magányos élevez, há szövetüzletét követően Siegel-Imhof cég-nél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékeny.
Szabott, legelősebb árak. Örökös választék.
Mintához, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebbi rendelésnél is, teljesen friss árban.

SCHMÖLTZ IASZLÓ
CIM, CIMER, SZOBAFESTŐ és MÁZOLÓ
SZÉKESEFEHÉRVÁR, VÁSÁRTÉR 17. SZÁM.
Elvállal minden e szakmába vágó munkát a legnagyobb igényeknek megfelelőleg, szolid árak mellett.
Ugyanott egy jó házból való fiu tanulónak felvétetik.
Nyomtatott az Egyházmegyei Könyvtárában, Székesfehérvárott.